

VRIJWILLIGERSORGANISATIE BUS
BURGERKRACHT UIT SAMENWERKING
CONTACTADRES via E-mail: info@debus.nl
INFORMATIE OVER BUS: www.debus.nl

Wettelijke taken antidiscriminatie binnen 2 jaar aangepast

Er komt één landelijke organisatie waar inwoners discriminatie kunnen melden en terecht kunnen voor ondersteuning. De lokale loketten blijven, maar krijgen geld van het Rijk in plaats van gemeenten. En de wettelijke taken van gemeenten op het gebied van antidiscriminatie veranderen. De bedoeling is dat het nieuwe stelsel in 2027 ingaat.

Minister van Binnenlandse Zaken wil het stelsel van antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) aanpassen. Volgens haar wringt het nu. 'Voor een effectieve aanpak van discriminatie en racisme is het nodig dat de knelpunten bij de inrichting, taken en financiering van de huidige ADV's worden opgelost. Daarbij zullen de sterke elementen van het bestaande stelsel behouden blijven, zoals de lokale loketten.' Dat schrijft Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in een brief aan de Tweede Kamer.

Gemeentelijke antidiscriminatievoorziening (ADV's):

De Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen schrijft voor dat gemeenten inwoners toegang bieden tot een voorziening waar zij discriminatie kunnen melden. Op dit moment kunnen inwoners terecht bij ADV's die zijn aangesloten bij de landelijke vereniging Discriminatie.nl. In Nederland zijn op dit moment 19 aparte ADV's (vaak regionaal) met in totaal 27 loketten. Samen beslaan deze meer dan 95 procent van de gemeenten. De taken van deze ADV's zijn het registreren van meldingen en het verlenen van onafhankelijke bijstand.

Knelpunten:

Uit het rapport Inrichting, takenpakket en financiering van ADV's uit 2023 kwamen diverse knelpunten naar voren. Zo krijgt een deel van de huidige ADV's niet de volledige financiering die het Rijk beschikbaar stelt voor de uitvoering van de wet, omdat gemeenten vrij zijn in hoe ze het geld besteden. De bedragen die ADV's ontvangen, lopen daardoor flink uiteen. De nieuwe centrale organisatie krijgt rechtstreeks geld van het Rijk, waarmee dat knelpunt volgens de minister verdwijnt.

Nieuw stelsel:

Het rapport beschrijft een nieuw stelsel dat het kabinet wil overnemen. Het gaat om een 'nieuwe antidiscriminatielwet' met gesplitste verantwoordelijkheden voor gemeenten en een landelijke Stichting Antidiscriminatie. Gemeenten krijgen de expliciete opdracht antidiscriminatiebeleid te ontwikkelen (in deze handreiking wordt precies beschreven hoe en wat). Ook komen er wettelijke preventietaken bij.

'Gemeenten vinden het belangrijk dat er sprake zal zijn van een duidelijke wettelijke landelijke taak, een duidelijke lokale taak en voldoende financiële middelen,' schrijft de Minister van Binnenlandse Zaken.

'Zij geven aan dat er op dit moment nog onvoldoende duidelijk is wat betreft de beoogde preventietaak voor zowel de nieuwe organisatie als de gemeenten.'

Smalle en brede taken:

Bij de taken wordt op voorstel van de G4 onderscheid gemaakt tussen 'smalle' en 'brede' preventie. Smalle preventie bestaat uit taken die bijdragen aan de versteviging van de positie en het uitvoeren van de taken van de nieuwe centrale organisatie. Activiteiten die bijdragen aan het verhogen van discriminatiemeldingen, meldingsbereidheid en vindbaarheid en herkenbaarheid.

Brede preventie gaat om taken die voortvloeien uit lokaal antidiscriminatiebeleid en -activiteiten binnen gemeenten (of regio).

Beschikbare middelen:

Gemeenten maken zich zorgen als brede preventie geen wettelijke taak wordt, omdat het onderwerp niet in elke gemeente dezelfde prioriteit kent. Dit heeft vooral te maken met de ontoereikende middelen en capaciteit. Uitermark zegt in haar brief toe dat als er sprake is van een nieuwe wettelijke taak om antidiscriminatiebeleid mét preventie op te stellen en uit te voeren, 'gemeenten ook financieel in staat worden gesteld om dit te doen'.

Hierbij geldt een richtbedrag van 0,26 euro per inwoner. Dat zou minimaal nodig zijn voor preventie zoals genoemd in het rapport van het onderzoeksbureau in opdracht van het Kabinet. In totaal is dat bijna 5 miljoen euro.

Lokale loketten:

'Door de aanpak vanuit één centrale organisatie te organiseren, met lokale loketten, hebben we beter zicht op wat nodig is en is ondersteuning beter herkenbaar en toegankelijk,' schrijft de Minister van Binnenlandse Zaken. De landelijke organisatie wordt faciliterend aan de loketten (bijvoorbeeld voor HR, facilitaire zaken en communicatie). Ook moet de organisatie zorgen voor persoonlijke, vaste contactpersonen voor gemeenten. Dat is een belangrijke wens van zowel de gemeenten als de ADV's.

In 2027 in werkingtreding:

De plannen uit de hoofdlijnennotitie worden uitgewerkt in een conceptwetsvoorstel dat medio 2025 in internetconsultatie gaat. Ook komt er een plan 'voor een zo zorgvuldig en soepel mogelijke overgang voor en van de huidige ADV's en de medewerkers'. De beoogde datum van inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving is 1 januari 2027.

■ De vrijwilligersorganisatie Burgerkracht Uit Samenwerking (BUS) is van mening:

De toeslagenaffaire heeft duidelijk gemaakt dat bij overheidsinstanties wel degelijk sprake is van discriminatie en uitsluiting. Wat ook vraagtekens oproept is het gegeven dat vele mensen die benadeeld zijn door wanbeleid binnen de Belastingdienst, te maken hebbende met de toeslagenaffaire, tot en met vandaag de dag nog geen enkele zekerheid hebben of hen wel recht wordt gedaan en of de achterstallige uitkeringen alsnog binnen een redelijke termijn worden uitgekeerd.

Daarnaast blijkt ook UWV (Uitvoeringsorganisatie van de Overheid) niet geheel volgens de regels van de Wet gehandeld te hebben bij het vaststellen van het recht op een uitkering. Door op deze wijze gehandeld te hebben is niet uit te sluiten dat vanaf 2021 burgers die een aanvraag voor een uitkering bij het UWV hebben ingediend benadeeld zijn. Ook niet uit te sluiten is dat u ten onrecht geen uitkering toegekend hebt gekregen. Bent u van mening dat u gedupeerd bent door de Overheid en dat u daardoor financieel in de problemen bent geraakt en geen gehoor hebt gevonden bij de Uitkeringsinstanties met uw verhaal, dan bieden wij u de mogelijkheid om van onze dienstverlening gratis gebruik te maken. Wij willen u graag op weg helpen om te bezien of u aanspraak maakt op een hogere uitkering of zelfs recht op een uitkering.

Stuur uw vraag per mail naar: info@debus.nl en u ontvangt binnen 24 uur een reactiemail van BUS.

Wilt u meer over BUS weten, dan verwijzen wij u graag naar onze website: www.debus.nl

Opgemaakt en gepubliceerd: 22 januari 2025

Bronvermelding: Gemeente.NU

Uitgegeven door: Vrijwilligersorganisatie Burgerkracht Uit Samenwerking (BUS)